

סיכום פוריות

סיכומים מקצועיים מהעדרים בעמקי הירדן ובית שאן *

מיוזמת המדריכים לגידול בקר באזור בית שאן ערכנו השנה סיכומים מקצועיים נפרדים של 23 עדרים קיבוציים באזורים החמים, הנמוכים ממפלס פנייהים, מגינוסר בצפון ועד למטילות בדרום-מערב. *

להלן הנתונים העיקריים:

טבלה 1. הסיכום הכללי

טוב הפרות	מספרן	גיל בחודשים	אחוז וולדות מחים	ממ"חמ"מ, ק"ג	מקדם התפחה	אחוז שומן	ימי ריק	ימי יובש	אחוזי יציאה
מבכירות	1439	24	7.2	21.9	16.1	220	107	64	12.4
פירות	3744	59	3.5	28.9	18.3	190	98	73	18.6
ס"ה	5183								
ממוצע		49	4.6	26.9	17.7	197	101	70	16.9

* חלב-מחוקן-מחיר-שומן.

אחוז השומן וימיריק היו מרובים אצל המבכירות מאשר אצל הפרות, ואילו ימי-היובש ואחוז היציאה היו גבוהים יותר אצל הפרות.

טבלה 2. תגובות המבכירות לפי גיל ההמלטה

גיל ההמלטה חוד'	מספר מבכירות	ממוצע המ"מ, ק"ג	מקדם התפחה	ימי ריק	אחוזי יציאה
		122 ליום כלכלה	הפרש שנתית		
21	33	20.6	15.3	-422	82
22	241	20.4	15.3	-385	105
23	361	21.5	15.9	-215	106
24	366	22.2	16.5	-	109
25	219	22.6	16.2	-154	114
26	87	23.4	16.8	+ 77	101

* סיכומים מתייחסים לפרות שסיימו תחלובתן בין 1.10.72 ל-30.9.73. הסיכומים נערכו במסגרת ניסוי טכני במחשב ולא עלה כסף לציבור הרפתנים.

* בחשונה לעדרה לגיל 24 חודש.

הוא הטוב ביותר, ואילו בהמלטות דצמבר ואילך התנובות נמוכות.

אצל הפרות מושגות התנובות הגבוהות ביותר באיחור של כחודשיים. בהמלטות אוקטובר-ינואר, החודש הטוב ביותר הוא נובמבר, ואילו התנובות הנמוכות ביותר הן מפברואר ועד ספטמבר.

התנובה ליום כלכלה (התנובה השנתית) של מבכירות עם 40 עד 140 ימי ריק לא הושפעה ע"י מספר ימי-ריק. לעומתם נמצאה ירידה קווית ניכרת בתנובת הפרות עם הגדלת ימי-הריק. ההפרש בין קבוצות הפרות עם ממוצע של 38 עד 150 ימי ריק הוא כ-1000 ק"ג חלב, כלומר: הפסד של כ-200 ק"ג חלב בעקבות דחיית ההתעברות במחזור ייחום אחד.

נמצא שהתנובות הגבוהות ביותר משיגים אחרי יובש של 60-70 יום. מבין הפרות שעמדו יבשות תקופות ארוכות מ-70 יום, היה אחוז יציאה גדול. ולגשארות — מספר ימי יובש גדול יותר אחר גמר התחלובה. תנובה נמוכה במיוחד, ימי יובש רבים ואחוז יציאה גבוה מאוד היו אצל הפרות, שהמליטו אחרי 100 ויותר ימי יובש.

אחוז הוולדות המתים בהמלטות המבכירות היה פי שניים גדול משאצל הפרות, ואילו בסי-כומים קודמים (והמקובל בחו"ל) הוא ביחס של 3:1. השיעור הנמוך-יחסית אצל המבכירות הוא כנראה תוצאה מהורעה מכוונת של העגלות.

ק"ג חמ"מ הוא חלב-מתוקן ל-3.30% שומן, כשערכו של 1 ק"ג שומן שווה ל-10 ק"ג חלב.

מקדם ההתמדה מבטא באחוזים את התנובה השנתית, לפי התנובה בארבעת חודשי החליבה הראשונים. המבכירות הניבו בשמונת החודשים האחרונים של השנה 120% של תנובתן בארבעת החודשים הראשונים, ואילו הפרות הניבו 90% בלבד.

נמצא הפרש ניכר בתנובה בין הגילים 22 ל-24 חודש. בגיל 25 חודש התנובה שוב נמוכה-יחסית, ייתכן בגלל שרוב המבכירות המבוגרות המליטו בחודשים המאוחרים של העונה (טבלה 4 בעמוד 6).

בממוצע נמצאה הגדלה של כ-100 ק"ג חלב לכל חודש גיל בהמלטות 2, 3, 4.

בטבלה 4. מיון המבכירות והפרות לפי חודשי ההמלטה. לפי המבכירות חודשי ההמלטה של אוגוסט-נובמבר — טובים, מהם חודש אוקטובר

טפל עם תחילת היובש ב-

Orbenin D.C.

להשיג אצל המפיצים

כצט כימיקלים וציוד טכני בע"מ

משרד ראשי: תל אביב 65105. רח' מקוה ישראל 17. ת.ד. 50. טל. 622522
סיניפים: ירושלים, רח' ההסתדרות 22. טל. 226812. חיפה, רח' העצמאות 104. טל. 523610

סיכום

- (3) מספר ימי-ריק אינם משפיעים על תנובת המבכירות, אבל השפעתם רבה על תנובת הפרות.
- (4) צריך להעניק לפרות 2 חודשי-יובש.

- הנתונים מאשרים הנחות מקובלות מכבר:
- (1) הגדלת גיל ההמלטה אצל מבכירות ופרות מלווה בהגדלת התנובה.
- (2) המלטות בעונה מתאימה בשנה חשובות במיוחד בעמקים החמים.

ראובן בריענן

טבלה 3. תנובות הפרות לפי גיל ההמלטה

גיל ההמלטה	מספר פרות	ממוצע חמ"מ, ק"ג				מקדם התמדה	ימי ריק	אחוז יצאן
		122 יום	ליום הפרש	ק"ג	כלכלה			

המלטה שנייה

33	53	25.0	16.1	-381	194	96	28.3	
34	121	26.1	17.0	-136	196	98	14.9	
35	201	27.0	17.4	-71	194	106	13.4	
36	223	27.2	17.5	-	192	111	15.2	
37	168	28.1	18.3	+229	195	100	13.1	
38	110	28.4	18.1	+214	191	87	15.5	
39	75	28.5	18.4	+342	194	86	5.3	

המלטה שלישית

46	78	27.9	17.8	-510	191	107	12.8	
47	124	28.5	18.0	-385	190	106	16.1	
48	141	29.3	19.0	-	195	99	7.8	
49	164	29.5	18.6	-153	189	100	18.9	
50	120	30.7	19.6	+153	192	87	12.5	
51	70	30.9	19.5	+195	190	90	22.9	

המלטה רביעית

59	96	28.1	17.9	-258	192	97	12.5	
60	119	29.7	18.6	-	189	93	24.0	
61	128	29.7	18.7	+116	189	95	20.2	
62	97	30.6	19.5	+346	191	82	10.2	
63	76	29.9	18.8	+221	189	87	20.6	

* ההשוואה בתוך העדרים לעופת הגילים 60,48,36 חורש בהמלטה השניה, שלישית ורביעית בהתאמה.

טבלה 5. סיכומים לפי ימי ריק

ימי ריק*	מספר המלטות	ממוצע חמ"מ, ק"ג				מקדם התמדה	ימי ריק	אחוז יובש
		122 יום	ליום הפרש	ק"ג	כלכלה			

מבכירות

46	53	22.6	16.5	219	+120	60		
56	108	21.5	15.8	220	-30	60		
65	133	21.5	16.0	224	-26	58		
76	134	22.2	16.4	221	+135	60		
85	136	21.8	16.2	224	+26	60		
95	116	21.4	16.1	226	-70	59		
109	187	21.7	16.3	226	+74	59		
129	147	22.3	16.4	221	+166	64		
150	104	21.5	15.1	211	-235	75		

פרות

38	43	29.8	19.9	201	+625	60		
46	166	29.3	19.5	199	+433	61		
56	354	29.3	19.2	197	+355	64		
65	326	28.7	18.9	197	+226	64		
76	343	29.1	18.9	195	+189	66		
86	363	28.9	18.6	193	+60	68		
96	290	28.6	18.5	194	+80	68		
109	494	28.5	17.9	189	-123	73		
130	247	28.3	17.4	184	-310	81		
150	146	29.2	17.2	177	-387	87		
170	111	29.6	16.8	173	-534	100		

* ימי ריק חושבו בממוצע לקבוצות תוך הפרשי 10 ימים עד 100 ימי ריק, ובממוצע תוך הפרשי 20 יום מעל 100 ימי ריק.

טבלה 4. סיכומים לפי חודשי המלטה

החודש	מספר המלטות	גיל המלטה חוד'	אחוז ולדות מתים	ממוצע חמ"מ ק"ג		מקדם התמדה	ק"ג חמ"מ הפרש שנתי	ימי ריק	ימי יובש	אחוז יצאן
				122 יום	ליום כלכלה					

מבכירות

אוגוסט	61	23	8.3	20.8	16.0	232	+75	126	62	8.2
ספטמבר	402	24	6.8	21.4	16.2	227	+66	119	62	10.4
אוקטובר	387	24	5.2	22.2	16.6	224	+138	106	62	11.1
נובמבר	244	24	8.6	22.0	16.1	219	-7	93	63	9.0
דצמבר	171	25	7.0	21.9	15.3	210	-226	96	68	14.6
ינואר	75	25	13.3	22.3	15.1	203	-365	105	72	12.0
פברואר	47	28	6.4	23.6	15.6	198	-109	94	69	25.5
מרץ	28	27	14.3	24.1	15.5	193	-275	105	82	42.9

פירות

אוגוסט	95	55	10.3	26.8	16.9	189	-393	139	80	20.0
ספטמבר	736	55	3.2	27.5	17.6	192	-195	115	72	14.7
אוקטובר	744	55	2.9	28.9	18.4	194	+5	97	69	16.3
נובמבר	633	58	3.3	29.9	19.2	193	+316	89	68	16.0
דצמבר	561	61	3.8	30.1	18.9	189	+211	92	71	16.0
ינואר	360	63	2.6	29.7	18.3	185	+23	92	79	18.1
פברואר	310	53	4.9	29.5	18.2	185	-52	89	78	23.9
מרץ	204	68	4.5	28.9	17.4	180	-337	93	86	37.3
אפריל	83	68	1.3	28.9	17.1	178	-415	106	86	39.8

בחודשים שאינם מופיעים בטבלה זהיו פחות מ-20 המלטות בחודש.

טבלה מס. 6. סיכום לפי ימי יובש שקדמו להמלטה

ימי יובש קודמים	המלטות	ק"ג חמ"מ			מקדם החמדה	ימי ריק	ימי יובש	אחוז יצאו
		ב-122 יום	ליום כלכלה	הפרש שנתי				
36	89	27.4	18.1	-150	198	106	66	12.4
46	891	28.7	18.4	-50	192	107	69	17.7
57	850	28.4	18.3	+40	194	101	69	14.2
65	1200	29.4	18.8	+189	191	97	70	15.5
74	407	29.3	18.5	+117	190	95	73	20.6
85	221	29.6	18.1	-139	183	98	78	26.7
95	143	29.5	18.3	+6	187	97	78	23.8
105	136	27.9	16.8	-464	181	97	90	27.4
116	103	28.6	17.3	-360	182	85	82	28.2
125	82	28.6	17.1	-428	180	92	83	29.3

לדלקות עטין קשות

Orbenin L.A.

להשיג אצל המפיצים

כצט כימיקלים וציוד טכני בע"מ

משרד ראשי: תל אביב 65105, רח' תקוה ישראל 17, ת.ד. 50, טל. 622522
 סניפים: ירושלים, רח' ההסתדרות 22, טל. 226612, דפנה, רח' העצמאות 104, טל. 523610

